

LIBRIS

We know
books

Marieta Ioana VARGA

Revoluția mea

– note de jurnal –

Editura PASTEL, Brașov, 2022

Cuprins

ARGUMENT	7
AZI ÎN TIMIȘOARA, MÂINE-N TOATĂ ȚARA!!!	11
Sâmbătă, 16.12.1989 Ziua întâi.....	11
Duminică, 17.12.1989 Ziua a doua	16
Luni, 18.12.1989 Ziua a treia.....	30
Marți, 19.12.1989 Ziua a patra.....	32
Miercuri-Joi, 20-21.12.1989 Ziua a cincea și a șasea	35
Vineri, 22.12.1989 Ziua a șaptea.....	45
MARȚI, 09.01.1990.....	53
I. Considerente generale	55
II. Considerente personale.....	63
MARȚI, 30.01.1990.....	67
Comentarii pe marginea scrisorii domnului Mazilu ...	67
25 DECEMBRIE 2021 SAU DUPĂ 32 DE ANI	69

AZI ÎN TIMIȘOARA, MÂINE-N TOATĂ ȚARA!!!

A ÎNCEPUT!!!

...Cred că nici nu este cazul să fac comentarii speciale. E mai utilă o cronologie a faptelor, pe ore și relatări.

Sâmbătă, 16.12.1989

Ziua întâi

ora 20:00

Vine Lena la noi, să ne spună că, la rândul ei, a aflat de la o prietenă că în centrul orașului sunt manifestații antiguvernamentale. Anterior, joi și vineri, la biserica reformată al cărei pastor este preotul László T., s-au adunat după-amiază foarte mulți oameni, pentru a împiedica evacuarea forțată a acestuia din

Timișoara. Se spune că s-au dus acolo primarul Moț și Rotărescu și s-au adresat mulțimii, solicitându-le să plece și promițând că pastorul nu va fi evacuat. Oamenii nu au crezut și au continuat să rămână adunați pe stradă.

Ora 20:30

A venit Johnny Murgu. Circulația în centru, pe linia tramvaielor 4 și 6, este întreruptă. Oamenii au pornit din zona Maria spre centru, către Comitetul Județean de partid. Numărul lor a crescut vertiginos. Au oprit tramvaiele, nelăsându-le să circule, și cei din tramvaie și troleibuze au fost dați jos și luați de puhoiul de lume. J.M. era foarte impresionat și spunea că masa de oameni arăta ca o maree neagră și că răzbătea dinspre centru (catedrală) un vuiet care creștea în intensitate. Când a telefonat la TAXI, ca să ajungă cumva la noi, i s-a spus că taxiurile sunt toate dislocate pentru o acțiune comună cu miliția. A reușit să ajungă la noi cu un particular cu mașina, care a fost amabil și

l-a adus până aici. Era foarte, foarte marcat de ceea ce văzuse.

Am aflat, ulterior, de la un coleg de serviciu care locuiește deasupra magazinului Bega Mică, fapte aproape identice. Iată relatarea lui:

A plecat de acasă pe la ora 20,15 spre sala Olimpia, la fiul lui. Când a ieșit din casă, s-a auzit dinspre catedrală un vuiet care creștea în intensitate. Oamenii care mai erau pe stradă erau neliniștiți; unii au asociat zgomotul cu o demonstrație de sprijin pentru clubul de fotbal Politehnica. S-a hotărât, totuși, să plece de acasă. Tramvaiele încă circulau normal, așa că a ajuns, prin piața Traian, la sala Olimpia. Acolo i s-a părut că zgomotul ar veni din complexul studentesc, dar pe stradă era, aparent, liniște și situația părea calmă. Nu a stat prea mult la fiul lui și a pornit înapoi spre casă. De data aceasta, pe linia de tramvai de acolo circula tramvaiul 1, ceea ce l-a pus pe gânduri, pentru că era clar că s-a perturbat circulația prin centru. A ajuns, totuși, până la Comitetul Județean al P.C.R pe jos, circulația fiind blocată, și a auzit deja pe stradă oameni spunând că în centru este manifestație și a văzut mulți

LIBRIS We know books
tineri alergând într-acolo. La Comitetul Județean demonstrația era în toi. Clădirea era apărată de trupe cu scuturi, căști și bastoane. Oamenii scandau lozinci antiguvernamentale. Au sosit mașini ale pompierilor și s-a încercat dispersarea demonstranților cu tunuri cu apă, ceea ce, pe moment, a descumpănit masa de oameni. Se pare că, în final, mulțimea a năvălit în interiorul clădirii – asta n-a mai văzut, pentru că s-a grăbit spre casă. La magazinele alimentare se evacuau sticlele care conțineau băuturi.

Am aflat, ulterior, că la ora 22,00 exista deja consemnul **să se tragă** în mulțime (sursă din cadrul armatei).

Ora 22:45

Dinspre FAEM s-au auzit clar mai multe voci scandând „Jos Ceaușescu!”, „Români, veniți cu noi!” și „Libertate!”.

Am ieșit pe terasă. După voci, nu păreau să fie foarte mulți, poate 50 de oameni, și treceau, probabil, pe strada Lidia spre Calea Girocului.

Am rămas cu toții încremețiți, parcă era dintr-un film, nu ne venea să credem că este adevărat. Aparent, noaptea a rămas liniștită. Dintr-o relatare am aflat, a doua zi, că același lucru s-a petrecut și în Circumvalațiunii.

Mihnea s-a hotărât atunci să meargă acasă, să-și aducă fata la noi, să nu se sperie (stă lângă complexul studentesc, și la telefon nu răspundea nimeni). S-a dus și Nichi cu el. Circulația era dezorganizată, au ocolit destul de mult. La Județ părea să fie liniște. La întoarcere, însă, în zona Străzii Cluj se vedea foarte multă lume.

Duminică, 17.12.1989

Ziua a doua

LBRIS

We know
books

Ora 6:30

Am plecat de dimineață la serviciu, eram tură de zi. Circulația se desfășura normal. La Județ erau aprinse lumini în mai toate încăperile, dar alte urme nu se vedeau. Am remarcat doar că orașul era împânzit de milițieni cu câini și o coloană de cinci vehicule ale armatei, acoperite cu prelate. În afara orașului nu se aflase nimic (am dat câteva telefoane) și părea că este liniște în restul țării.

Ora 11:00

Nichi a pornit de acasă spre serviciu. Un ordin mai mult decât bizar a declanșat manifestările de duminică.

Un pluton de soldați, cu fanfară în frunte, a fost pus să defileze, cântând, prin oraș. Cum era și normal, oamenii s-au luat după ei cu huiduieli și strigăte.

Numărul lor a sporit odată cu furia. Cei din față au început să-i lovească pe ultimii soldați cu bâte, cu pumnii și cu picioarele, iar lozincile s-au înmulțit până ce această „trupă de șoc” de soldați s-a împrăștiat. În schimb, masa de manifestați a căpătat contur și consistență.

Mulțimea a ajuns la Liceul de Muzică, scandând: „Studenti, veniți cu noi”!, dar orașelul studențesc a rămas, cu mici excepții, pasiv. În momentul în care manifestația se îndrepta înspre Podul Michelangelo, de după cămine a apărut, brusc, o trupă de comando (milițieni) cu căști, scuturi și bastoane, care s-a așezat de-a latul drumului, între Liceul de Muzică și Căminul 7, izolându-i pe demonstranți în partea dinspre strada Cluj. Pe trotuarele marginale, însă, se putea circula fără probleme, așa că demonstrații au putut fi urmați de la o oarecare distanță. Bizar este însă că, dincolo de sensul giratoriu, accesul era liber în toate direcțiile, așa că lumea s-a îndreptat spre Hotelul Continental, cu intenția vădită de a coti la dreapta spre județeană de partid. Aici, miliția bloca partea de bulevard din fața consiliului, iar în spatele cordonului